

(1-8) נשלחו למטה
(25.6.37)

25.6.1937

למטה -

(חוספת למכתב מיום אחמול).

הבוקר קיבלתי מכתבך לו. מיום 21.6.1937.

בצער רב אני רואה שחזרת על נימוקך גם בכתב. אני מצטער
גם על פיסקה 4 בהסברתך על חשיבות הגליל. אין אנו צריכים
ללוח קלף זה - ביחוד לשונא (ואין לי ספק שווקום הוא -
טכנינה אובייקטיבית פוליטית - שונא כסוכן).

פוגחות על שולחני שתי סלגרות בחוכן אחר :

אחת מכך והשניה מבנקובר-לופבן. אני משחזרם שאתה מציע
לי לנסוע מכאן יום אחרי פרסום הדו"ח. כתבתי לפני ימים
אחרים לבנקובר - אחזור כאן על דברי במכתב אחר : נסיגתי
בימים אלה - לדעתי - אינה מהישיבת עם חברותי בהנהלה.
אם החברים יחליטו בכל-זאת שאסע - אסע, אבל עליהם להחליט
בידיעת האימפליקציה של ההחלטה. ההנהגות היא בידי המפלגה -
מצדו היא אך ורק שלי. אקיים ברצון ובלי כל היסוס החלטה
המרכז - אבל המרכז חייב לדעת מסקנות האישיות (שאינה נחוצה
לדיון) מהחלטתי היא.

לואיס דיבר הבוקר עם מלקולם על (1) ירושלים.

(2) הצורך בהתייעצות בינינו ובין הממשלה. יש ללואיס רושם
שכלקולם קיבל סעיף א'. ביחס לסעיף ב' עמד מלקולם על
תקוים - שאין התייעצות כמו עם הצד השני. לואיס הזכיר את
הפרצנט של שנה 1930.

- לסקי ראה אחמול את מוריס ושמע על פרשת

הרו"ח - אולם נחתיב בשתיקה.

- בא אצלי אקצין. הוא נפגש עם חברי פרלמנט

וצירי סמשלות. מכולם מגיעות אליו ידיעות שכמה מנהיגים

ציונים מחייבים חלוקה. בתחילה היו כל האנגלים נגד

חלוקה. היו בטוחים שאין להעלות על הדעת הסכמת היהודים.

אולם ו. נפגש עם צטוור ואחרים ועשה העמולה בער. אחמול

סיפרו לי בצירות הפולגית שבולדמן ראה אותם והסביר

שחלוקה פירושה מאה אלף לשנה ושעליהם לסייע לנו בקבלת

חנאים טובים. דעתם הם היתה מקודם נגד חלוקה, באשר היא

סמסמת אפשרויות העליה. אולם אם ראשי הציונים חוככים

בחוכנית - קשה להם להתנגד. ואקצין רוצה לחובתו להזהיר

אותי. אם הקונגרס לא יקבל החלטה ברורה נגד שאינה נוחת

כל פתחון-פה להנהלה - יקראו הרוויז. "אספה לאומית" מכל

העם היהודי להכריז התנגדות נגד. אפשר לגייס כל מדינות

מזרח-אירופה להלחם נגד. הוא המציא כל הידיעות שבידו על

פעולת ויצמן ובולדמן לאוסיסקין. שאל מה תהיה עמדת הקונגרס.

אמרתי לו שהתנהלה פועלת בהתאם להחלטות הרו"ח

ושהמוסד העליון בשבילנו הקונגרס ואין אני יכול להגיד לו

מה תהיה עמדת הקונגרס.

אמרתי לו ש"החלוקה" שהם מנסים לשווא בעד אולי עוד

יותר מסוכנת - והוא טען שהם "נרדפים". הוא מתנגד לפרוגרמה

האנטי-סוציאליסטית של הרוויז-ז'ז' ומכיר שאנו בעצמנו
("אחדות העבודה") ציונים טובים אלא שהלכנו שולל אחרי
"בוגדים" - -

חיים כותב לי מפרים שהשבוע אי-אפשר לראות איש
(א) מפני שיש ממסלה חדשה; (ב) מפני שהמצב הבין-לאומי המור
ומדברים על פובליציזציה. הגיעו אליו ידיעות על מעולם
אנטישקין, והוא רואה צורך לדבר עם הממשלה דברים ברורים
על המצב הפנימי ביהדות והוא מציע ששנינו נראה בימים
הקרובים אח א.ג. (אחמול כבר סודר ראיון בשבילו ליום ב'
בשעה 12).

מיד אחרי קבלת מכתב זה קראתי בעיתוני הערב נאומי
של צ'מברלין ב"בית" שמקורו ראש הממשלה. בדברו על
ההתנששות של שתי האידיאולוגיות בעולם אמר: -

If some country or Gov. representing one of these two
ideas may be tempted to intervene beyond a certain point
another country taking the opposite view may find it difficult,
if not impossible, to refrain from joining in, and a conflict may
be started of which not man can see the end.
ובליס אלה כמעט מחויבות

The situation is serious, but it is not hopeless - since that is
so let us try to keep cool heads, neither to say nor to do
anything to precipitate the disaster which everybody really wishes to
avoid. We may, yet be able to save the peace of Europe.

י' ו' 23
25/6 - 28/6 1937

[סודי
מסמך מס' 100]

-3-

25.6.37

לואים דבר הבוקר עם מלוקום על (1) ירושלים, (2) הצורך בהחלטה
בינינו ובין הממשלה. יש ללואים רושם שמלוקום קבל מעיף א'. ביהם
לכניף ב' עמד מלוקום על הקושי - שאין החלטה כזו עם הצד השני.
לואים הזכיר את הפרצנים של שנת 1930.
לכני ראה אחסול את מורים ושם על פרשת הדו"ח - אולם נחתיב
בשתיקה.
- חיים כותב לי מפרים שהשכנע אי אפשר לראות איש א' מפני שיש
ממשלה חדשה, (ב) מפני שהמצב הבין לאומי חמור ומדברים על מוביליזציה.
מיד אחרי קבלת מכתב זה קראתי בעמודי הערב נאומי של צמברלין
ב"בית" שמעורר דאגה עמוקה. בדברו על החלוצות של שתי האידאולוגיות
בעולם הבר:

If some country or Government representing one of these two ideas may be tempted
to intervene, but at a certain point another country taking the opposite view may
find it difficult, if not impossible, to refrain from joining in, and a conflict
may be started of which no man can see the end.

ומלים אלה כמעט מתרידות:

The situation is serious, but it is not hopeless - since that is so let
us try to keep cool heads, neither to say nor to do anything to precipitate the
disaster which everybody really wishes to avoid. We may yet be able to save the
peace of Europe!

בשדברים נאלה יוצאים מפי פריים-מיניסטר בריטי - אין המצב
הלק. מהיחול זה - אם גם נקודה לא חגיע לידי מלחמה - עלולה להעסיק על
פרסום הדו"ח ועל כל מהלך העניינים.
יחנן שידחו פרסום הדו"ח.
- אתר הצהרים הזכיר ללואים בהחלם שחיפה, העיר והנסל, נכבדים
לנו (יחנן רק שלערכים חתיה זכוח לפורט חפשי בחיפה).

1937.6.25

- 4 -

כשדברים כאלה יוצאים פני פריים-מניסטר בריטי -

אין המצב חלק. מתיחות זו - אם גם נקווה לא תגיע לידי

מלחמה - עלולה להשפיע על פרסום הדו"ח ועל כל מהלך

העניינים.

יחכן סידחו פרסום הדו"ח -

- אחר-הצהרים חובר ללואיס בהחלט שחיפה -

העיר והנכל - גמטרים לנו. (יכחן רק שלעריבים תינתן

זכות לפורס חופשי בחיפה).

29.6.1937

(27-6 נשלחו למשה
29.6.1937)